LIBRIS We know books

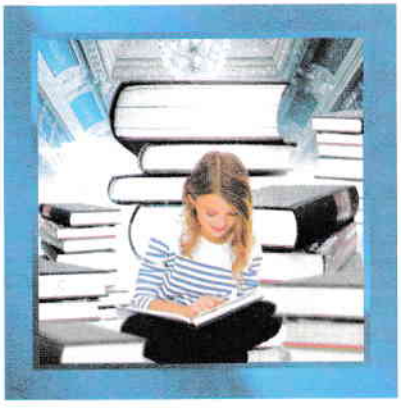
MIHAELA DANIELA CÎRSTEA
VIORICA AVRAM

ILEANA SANDA
ALEXANDRA DRAGOMIRESCU

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
APROBAT
2019

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ VI

caietul elevului

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

LIBRIS | We know books

CUPRINS

UNITATEA 1

BIBLIOTECA ȘI PASIUNEA LECTURII....4
Lectură
•*Evadare din biblioteca domnului Lemoncello* de Chris Grabenstein....5
Redactare....8
•*32 de premianți* de Mircea Sântimbreanu....9
Redactare....12
Elemente de construcție a comunicării
•Omonimele....14
•Cuvintele polisemantice....16
Elemente de interculturalitate
•Biblioteci misterioase....17
Evaluare....18

UNITATEA 2

MODELE ȘI ANTIMODELE....19
Lectura
• *Boul și vițelul* de Grigore Alexandrescu....20
• 0 și 1 de George Ranetti....23
Redactare....26
Elemente de construcție a comunicării
• Diftong, triftong, hiat....27
Elemente de construcție a comunicării
•Despărțirea în silabe....29
Elemente de interculturalitate
• *Iovan Iorgovan* (baladă populară)....30
Redactare....32
Evaluare....33

UNITATEA 3

MĂRTURII DIN TRECUT....34
Lectură
• *Alexandru Lăpușneanul* de Costache Negruzzi....35
• Constantin Brâncoveanul (baladă populară)....39
Redactare....43
Elemente de construcție a comunicării
•Verbul....44
• Posibilități combinatorii ale verbului. Prepoziția....46
Elemente de interculturalitate
Casa Istoriei Europei....47
Evaluare....48

UNITATEA 4

CĂLĂTORIA....49
Lectură
•*Cartea cu Apolodor* de Gellu Naum....50
Redactare....53
Lectură
• *Toate pânzele sus!* de Radu Tudoran....54
Redactare....56
Elemente de construcție a comunicării
•Predicatul nominal....57
•Subiectul neexprimat....59
Elemente de interculturalitate
•Obiceiuri și tradiții românești....60
Evaluare....61

UNITATEA 5

ÎN EUROPA....62
Lectură
• *Brâncuși la Paris*....63
Redactare....65
Elemente de construcție a comunicării
•Substantivul (I)....66
Lectură
• *Amintirile lui George Enescu (Viena)*....67
Elemente de construcție a comunicării
• Substantivul (II)....70
• Pronumele personal....72
• Pronumele reflexiv....74
Elemente de interculturalitate
• Spiritul sărbătorilor....75
Evaluare....76

UNITATEA 6

LUMEA ARTISTICĂ....77
Lectură
• *Foc și Gheață: Cronica dragonilor*, operă literară și film....78
Redactare....81
Elemente de construcție a comunicării
•Adjectivul....82
•*Marele Uriaș Prietenos*, operă literară și film....84
Elemente de construcție a comunicării
•Adverbul....88
Elemente de interculturalitate
• Cidul, erou de legendă....90
Evaluare....91

UNITATEA 7

NATURA ȚĂRII MELE....92
Lectură
• *Pastel* de George Coșbuc....93
Redactare....95
Elemente de construcție a comunicării
• Complementul....96
Lectură.
• *Florile* de Dimitrie Anghel....99
Elemente de interculturalitate
• Locuri de vis....102
Evaluare....104

UNITATEA 8

LUMEA TEHNOLOGIEI....105
Lectură
•Computerul în școală....106
Redactare....108
Elemente de construcție a comunicării
•Limba vorbită. Limba scrisă....111
Elemente de interculturalitate
•Limba română....114
Evaluare....116

LECTURĂ LIBRIS We know books

UNITATEA 1

BIBLIOTECA ȘI PASIUNEA LECTURII

Activități de pre-lectură

Exprimă-ți opinia!

Imaginea 1

Imaginea 2

1. Privește imaginile! Ce înfățișează ele?

.....

.....

2. În care dintre cele două săli de lectură ți-ar plăcea să fii? Motivează-ți alegerea!

.....

.....

Compară!

• Indică două diferențe existente între cele două biblioteci prezentate în imaginile de mai sus.

.....

.....

.....

Dezvoltă-ți vocabularul!

• Asociază cuvintele din listă cu definițiile alăturate.

1. vigilent	a) neobișnuit, ciudat, bizar
2. excentric	b) care lucrează cu grijă, care este atent
3. sofisticat	c) care este la fel, constant
4. vibrant	d) care nu arată natural, exagerat de rafinat
5. uniform	e) impresionant, emoționant

Știai că...?

Sistemul zecimal Dewey este un sistem specific de clasificare a cărților pe rafturile unei biblioteci, bazat pe împărțirea tuturor domeniilor cunoașterii în zece grupe, fiecare grupă având 100 de numere.

Citește!

EVADARE DIN BIBLIOTECA DOMNULUI LEMONCELLO

de Chris Grabenstein

În altă parte a orașului, Dr. Yanina Zinchenko, bibliotecara vestită în toată lumea, străbătea ca o furtună clădirea întortocheată ca o peșteră, ce avea să se deschidă cu mare fast în numai câteva zile. Construcția noii biblioteci publice din Alexandriaville durase cinci ani. Lucrările fuseseră executate în cea mai mare taină și sub paza cea mai vigilentă. O echipă a renovat exteriorul a ceea ce fusese cândva cea mai impunătoare clădire din acel orășel din statul Ohio: sediul băncii Gold Leaf. Alte echipe — tâmplari, zidari, electricieni și instalatori — s-au ocupat de interior.

Nicio echipă de constructori nu a petrecut mai mult de șase săptămâni pe șantier.

Nicio echipă nu a știut exact ce făcuseră (sau urmau să facă) celelalte echipe.

Iar, când acele echipe au încheiat lucrările, alte echipe supersecrete (muncitori extrem de bine plătiți, care ar fi negat până și cea mai mică legătură cu biblioteca, cu Alexandriaville sau cu întregul stat Ohio) s-au ocupat de finisaje.

Dr. Zinchenko supraveghease desfășurarea construcției pentru angajatorul ei — un miliardar extrem de excentric (unii ar spune chiar dus cu pluta). Numai ea cunoștea toate minunățiile și lucrurile nemaipomenite ascunse între acei pereți.

Dr. Zinchenko era o femeie înaltă, cu păr roșu ca focul. Purta un taior scump, croit pe comandă, tocuri impresionante, o cască Bluetooth și ochelari cu rame roșii, groase.

Cu tocurile răsunând pe podeaua de marmură și cu degetele glisând pe ecranul unei tablete de ultimă generație, Dr. Zinchenko trecu pe lângă ușa roșie a panoului de comandă și, apoi, pe sub o arcadă, pășind în splendida sală de lectură circulară, la baza rotondei înalte cât trei etaje.

Clădirea băncii, pe al cărei schelet fusese proiectată biblioteca, data din 1931. Cu ale sale coloane corintice nesfârșite, o intrare cu boltă arcuită, finisaje sofisticate și o uriașă cupolă aurită, s-ar fi potrivit mai degrabă în vecinătatea unui muzeu din Washington, D.C., și nu pe străzile uniforme ale unui orășel din Ohio.

Dr. Zinchenko se opri o clipă pentru a privi cel mai impunător efect vizual al bibliotecii: Cupola Minunilor. Zece ecrane curbate, high-definition — la fel de luminoase ca acelea din Times Square — se înșirau pe peretele interior al cupolei ca niște felii de portocală. Fiecare ecran putea funcționa independent sau ca parte a unui întreg spectaculos. Cupola Minunilor se putea preschimba în cerul nopții, acoperit de constelații felurite, sau lua forma plutitoare a norilor, care lăsa vizitatorilor impresia că întreaga clădire s-ar fi ridicat cu totul de la pământ. Sau, ilustrând sistemul zecimal Dewey, înfățișa zece secțiuni diferite cu imagini vibrante, mereu în schimbare, corespunzătoare fiecărei categorii din sistemul de clasificare al bibliotecii.

1. Încercuiește A (Adevărat) sau F (Fals), justificând alegerea cu secvențe din text.

a) Dr. Zinchenko a avut inițiativa construirii unei biblioteci în Alexandriaville. A F

Justificare. .....

b) Biblioteca din Alexandriaville a fost înființată în 1931. A F

Justificare. .....

2. Completează spațiile libere cu informații selectate din text:

a) Cupola Minunilor este impunătoare deoarece. .....

b) Numai Dr. Zinchenko cunoștea toate detaliile construcției pentru că .....

c) Vizitatorii aveau impresia că întreaga bibliotecă s-ar fi ridicat de la pământ atunci când .....

.....

Exersează!

1. Scrie o continuare de 150-200 de cuvinte a fragmentului citit din textul literar *Evadare din biblioteca domnului Lemoncello* de Chris Grabenstein, îmbinând narațiunea cu descrierea și dialogul.

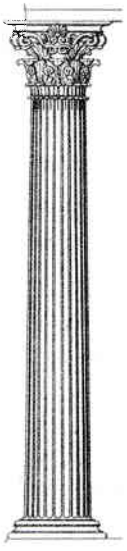
2. La construcția bibliotecii domnului Lemoncello au lucrat succesiv 44 de echipe de muncitori. Unele echipe au lucrat câte 5 săptămâni, altele au lucrat câte 6 săptămâni deoarece totul s-a desfășurat în cel mai mare secret. Construcția bibliotecii a durat 5 ani. Se consideră că un an are 52 de săptămâni.

- Câte echipe de muncitori au lucrat 6 săptâmâni?
- Alcătuiește o problemă de matematică asemănătoare folosind informații din text, la alegere.

3. Desenează clădirea bibliotecii descrisă în text, pornind de la următorul citat și de la imaginile alăturate.

Cu ale sale coloane corintice [vezi imaginea 1] *nesfârșite, o intrare cu boltă arcuită* [vezi imaginea 2], *finisaje sofisticate și o uriașă cupolă* [vezi imaginea 3] *aurită*...

1

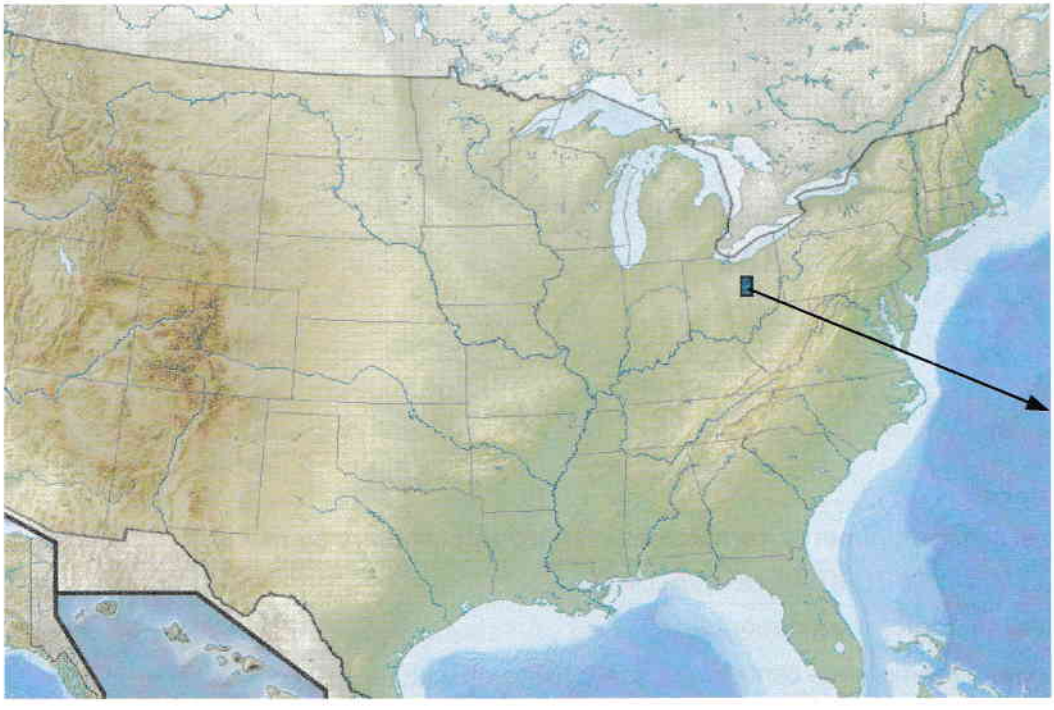
2

3

4. Identifică pe harta de mai jos, cu ajutorul unor săgeți, următoarele locuri reale (menționate în textul citit): Alexandriaville, statul Ohio, Washington, D.C., Times Square (New York, statul New York).

Recomandare: Folosește un atlas sau o enciclopedie online!

Times Square (New York)

Washington, D.C

Alexandriaville

statul Ohio

5. Ascultă imnul național al Statelor Unite ale Americii (*The Star-Spangled Banner*). Completează următorul enunț, indicând impresia pe care acest imn ți-a produs-o.

Imnul național al Statelor Unite ale Americii .....

.....

LIBRIS We know books

Exersează!

1. Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o bibliotecă.
În compunerea ta trebuie:
- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Autoevaluare

După ce ai scris compunerea, completează fișa de autoevaluare de mai jos.

CRITERII DE EVALUARE:	DA	NU
• respectarea succesiunii logice a evenimentelor;		
• precizarea celor două elemente ale contextului spațial și temporal;		
• conținut adecvat cerinței;		
• respectarea limitelor de spațiu indicate;		
• corectitudinea redactării lucrării (unitatea compoziției, coerența textului, stilul și vocabularul adecvate conținutului, ortografia, punctuația, așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea).		

32 DE PREMIANȚI

Activități de pre-lectură

Exersează!

1. Asociază, prin unire, numele personalităților antice (menționate în textul pe care îl vei citi) cu spațiul cultural din care provin.

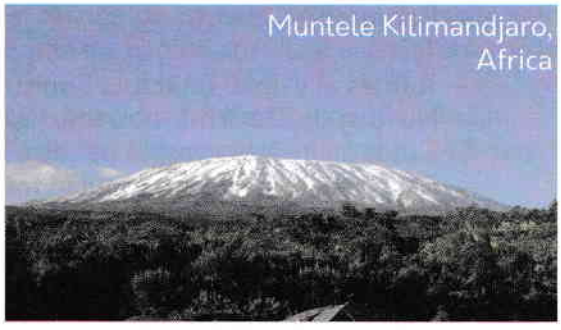

PLINIUS CEL BĂTRÂN erudit roman	TUTMES AL II-LEA faraon din dinastia a XVIII-a	HAMURABI rege care a inventat primul cod de legi	QUINTILIAN orator și scriitor roman

2. Alcătuiește câte un enunț care să conțină îmbinările de cuvinte reproduse mai jos.

nordul insulelor Antile

poalele lui Kilimandjaro

Exprimă-ți opinia!

• Îți plac excursiile organizate de școală? Au ele un rol educativ?